ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ CATULLE MENDÉS

Ο κ. ΚΑΙ Η κ. ΖΑΚΕΛΕΝ

ΤΑΝ ἔμαθε ὅτι ἐκείνη τὸν ἀπατοῦσε, ὅταν βεβαιώθηκε πὼς ἡ γυναῖκα του εἶχε φίλο—ἡ ἐπιστολὲς μὲ τὰ τρυφερὰ λόγια τὶς ὁποῖες ἀνεκάλυψε δὲν τοῦ ἐπέτρεπαν καμμιὰ ἀμφιβολία—ὁ Πὼλ Ζακελὲν ἔννοιωσε μιὰ μεγάλη ἀνακούφισι! Οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν συλλογίστηκε τὴν προσβολὴ ποὺ γινόταν στὴν τιμή του καὶ τὸνομά του. Οὔτε ὀργή, οὔτε ἀπελπισία αἰσθάνθηκε. Πάντως, δὲν ἔκρυβε ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του τὶς στενοχώριες ποὺ θὰ τοῦ δημιουργοῦσε ἡ καινούργια του κατάστασις. Ἕνας χωρισμός, ἕνα διαζύγιο, προκαλοῦν πάντα τὰ σχόλια τοῦ κόσμου. Συλλογιζόταν τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θὰ συναντοῦσε στὸ δρόμο καὶ ποὺ θὰ τὸν ρωτοῦσαν: «Κσὶ ἡ κυρία τὶ κάνει;» Αὐτὸ θὰ ἦταν, ἀλήθεια, πολὺ ἐνοχλητικό. Συλλογιζόταν ἀκόμα τοὺς γείτονές του, τὸν ψωμᾶ, τὸν χασάπη, τὸν μπακάλη, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ δύο μῆνες τουλάχιστον, ὅταν θὰ τὸν ἔβλεπαν νὰ περνᾶη, θὰ ἔδειχναν μὲ τὸ ὕφος τους πὼς ξέρουν τὰ πάντα.

* * *

Ὁ Πὼλ Ζακελὲν καὶ ἡ γυναῖκα του, ἀφοῦ ἀγαπήθηκαν μετὰ τὸ γάμο τους ἐπὶ ἕξη μῆνες, ὅσο μποροῦν ν' ἀγαπηθοῦν δυὸ ἄνθρωποι μέτριοι, δὲν ἄργησαν νὰ νοιώσουν μιὰ ἀπόλυτη ἀδιαφορία, ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλο. Καὶ ἡ ἀδιαφορία τους μετεβλήθη μὲ τὸν καιρὸ σὲ κρυφὴ ἔχθρα.

Μιὰ πλῆξις συνεχής, ποὺ τὴ διέκοπταν μόνο κάθε τόσο ἡ φιλονεικίες τους, ἦταν ἡ ζωή τους ἐδῶ καὶ δέκα χρόνια. Τὰ πλούσια ἀνδρόγυνα ποὺ ἔχουν μέσα στὸ μέγαρό τους, διαμερίσματα χωριστά, ἰδιαίτερη ὑπηρεσία ὁ καθένας, καὶ στὰ ὁποῖα ἡ ζωὴ προσφέρει σὲ κάθε στιγμὴ διασκεδάσεις, μπορεῖ νὰ πάψουν ν' ἀγαπιῶνται, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ μισηθοῦν. Μὰ ὅταν τὸ σπίτι εἶνε στενό, ἡ ζωὴ περιωρισμένη κ' οἱ δυὸ σύζυγοι ποὺ ἔπαψαν ν' ἀγαπιοῦνται, βρίσκονται διαρκῶς μαζύ, πλάϊ-πλάϊ, ὁ ἕνας μπροστὰ στὸν ἄλλο—τότε τὸ σπίτι μεταβάλλεται σὲ μιὰ τρύπα, ὅπου δυὸ λυσσασμένα σκυλλιὰ, εἶνε δεμένα μὲ τὴν ἴδια ἁλυσσίδα.

Ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ σκυλλιὰ ἦταν δέκα ὁλόκληρα χρόνια, κι' ὁ Πὼλ Ζακελέν. Μὰ ἐπὶ τέλους χάρις στὴν ἀπιστία τῆς συζύγου του, θὰ λυνόταν ἀπ' τὴν ἁλυσσίδα του.

Θ' ἀπέφευγε τὴ δίκη καὶ τὸ σκάνδαλο. Θὰ τῆς ἔλεγε μόνο: «Κυρία, δὲν μπορεῖτε πιὰ νὰ μείνετε στὸ σπίτι μου». Ἐκείνη ἀσφαλῶς θὰ δεχόταν αὐτὸ τὸ χωρισμό, γιατὶ ἀσφαλῶς κι' αὐτὴ θὰ εἶχε κουρασθῆ, ὅσο κι' ἐκεῖνος, ἀπ' τὸ συζυγικὸ μαρτύριο τῶν δέκα χρόνων. Κι' ἀφοῦ, θὰ κανόνιζαν μερικὰ οἰκονομικῆς φύσεως ζητήματα, θὰ ἦταν πειὰ ἐλεύθερος.

Ἐλεύθερος! Μονάχα μὲ τὴ σκέψι αὐτή, ἔννοιωσε ὁ Πὼλ τὴν καρδιά του νὰ φουσκώνη ἀπὸ χαρά. Ἐλεύθερος! Νὰ μήν ἔχη πειὰ διαρκῶς μπροστά του αὐτὴ τὴν πληκτικὴ γυναῖκα! Νὰ τρώη μόνος! Νὰ κοιμᾶται μόνος!

Ἔπειτα, ἂν τὸ καλοεξέταζε κανεὶς, ἦταν νέος ἀκόμα. Κι' ὅταν εἶνε κανεὶς σαράντα χρόνων, ὅπως αὐτὸς, κάθε ἐλπίδα ἐπιτρέπεται. Καὶ ποιὸς ἐξ ἄλλου τὸν ἐξανάγκαζε νὰ λέη τὴν πραγματική του ἡλικία;

Θὰ ξυριζόταν κάθε πρωῒ καὶ τίποτε δὲν ἐανανειώνη ὅσο τὸ καθημερινὸ ξύρισμα. Ὑπάρχουν ἐπίσης φάρμακα ποὺ ἐανα-δίνουν στὰ μαλιὰ τὸ ἀρχικό ιου χρῶμα.

Ἔ! Ἔ! καὶ ποιὸς ξέρει; Δὲν εἶχε πῆ ἀκόμα τὴν τελευταία του λέξι. Θὰ μποροῦσε νὰ ξαναρχίση τὴν ζωή του. Γιατὶ ὄχι; Ὑπάρχουν ὥμορφες νέες ποὺ δέχονται εὐχαρίστως νὰ συζήσουν μ' ἕναν ὥριμο ἄνδρα.

Μὲ δυὸ λόγια, θὰ γινόταν ἕνας εὐτυχισμένος ἄνθρωπος. Καὶ τὸ ἐνδεχόμενο τῆς εὐτυχίας αὐτῆς, τοῦ ἔδωσε τὸ θάρρος νὰ κανονίση γρήγορα καὶ ἀποφασιστικὰ, τὴ θέσι του.

Ἔτσι, τρεῖς ὧρες μετὰ τὴν ἀνακάλυψι τῶν ἐνοχοποιητικῶν ἐπιστολῶν, ἡ κ. Ζακελὲν ἐγκατέλειπε τὴ συζυγικὴ στέγη, γιὰ νὰ μὴ ξαναγυρίση ποτὲ πιὰ σ' αὐτή...

***

Ἀμέσως ὁ κ. Ζακελέν, μόνος πειά, ἄρχισε νὰ κάνη μιὰ ζωὴ γλεντζέ, μιὰ ζωὴ ποὺ οὔτε νὰ τὴν ὀνειρευθῆ δὲν τολμοῦσε ποτὲ ὡς τότε. Πήγαινε στὰ θέατρα, στὰ κέντρα διασκεδάσεων, καὶ μὲ δυὸ λόγια ἔκανε μιὰ ζωὴ ἐπαρχιώτου δικηγόρου ποὺ πάει νὰ περάση τὶς διακοπές του στὸ Παρίσι.

Μὰ αὐτὸ ποὺ τὸν ἐγοήτευε περισσότερο ἀπ' ὅλα ἦταν ὅτι εὕρισκε τὸ σπίτι του ἀδειανό, ὅταν γύριζε σ' αὐτό. Ὦ! τὶ ὡραῖος ποὺ ἦταν ὁ ὕπνος σιὴ μέση τοῦ μεγάλου κρεββατιοῦ! Ἥσυχος καὶ μόνος, μποροῦσε ν' ἁπλώνη τὰ χέρια του ἐλεύθερα ὅπου ἤθελε... Ἄλλοτε, πρὶν ἀποκοιμηθῆ εἶχε πάντοτε τὶς γκρίνιες μὲ τὴ γυναῖκα του.

Καὶ τὰ γεύματά του στὸ σπίτι, τὶ ἐξαίσια ποὺ ἦσαν! Διέταξε τὴν ὑπηρέτρια νὰ τοῦ σερβίρη τὰ φαγητὰ ποὺ τοῦ ἄρεσαν περισσότερο κι' εἶχε πάρει στὸ τραπέζι τὴ θέσι ποὺ τόσο ἐποφθαλμιοῦσε ἄλλοτε, κοντὰ στὸ τζάκι τὸ χειμῶνα καὶ κοντὰ στὸ παράθυρο τὸ καλοκαῖρι.

Μὰ ἐκεῖνο ποὺ τὸν εὐχαριστοῦσε ξεχωριστά, ἦταν ὅτι μποροῦσε νὰ διαβάζη τὴν ἐφημερίδα του μὲ ὅλη του τὴν ἄνεσι, ἀπὸ τὴν πρώτη σελίδα ὡς τὴν τελευταία, χωρὶς νὰ συναντᾶ, ὅταν γυρίζη τὴ σελίδα, τὸ ἀνυπόμονο καὶ νευριασμένο βλέμμα τῆς κ. Ζακελὲν, ποὺ τὸν περίμενε νὰ τελειώση γιὰ νὰ τὴ διαβάση κι' αὐτή.

Ἔτσι ὁ Πὼλ ζοῦσε σὲ μιὰ τελεία μακαριότητα.

***

Καὶ ὅμως ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ μιᾶς τέτοιας ζωῆς ἀντελήφθη πὼς ἦταν δυστυχισμένος.

Σὲ διάστημα λιγώτερο τοῦ ἔτους, εἶχε γεράσει κατὰ δέκα χρόνια. Εἶχε γίνει φρικτὰ ἀδύνατος. Καὶ ἂν ἀκόμα ἤθελε νὰ βαφῆ γιὰ νὰ φανῆ νεώτερος, δὲν μποροῦσε νὰ τὸ κάνη. Τὸ μαλλιὰ τοῦ εἶχαν πέσει!

Κι' ὅταν ἔλεγε πὼς ἦταν ὑπερευχαριστημένος ἀπ' τὴν τωρινὴ ζωή του, ἔλεγε ψέμματα. Οὔτε τὸν ὕπνο του εὐχαριστιόταν, οὔτε τὰ φαγητὰ ποὺ ἔτρωγε τοῦ ἄρεσαν.

Ἔμοιαζε μ' ἕνα σκῦλλο, ποὺ θέλοντας ν' ἀλητέψη, ξέφυγε ἀπ' τὸν ἀφέντη του καὶ ποὺ τώρα τὸν νοσταλγοῦσε...

Μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεσυνηθίση τὴν καλοζωΐα, τὶς ἐρωτικὲς ἀπολαύσεις, μὰ δὲν ξεσυνηθίζη ποτὲ ἀπ' τὴν πλῆξι. Εἶνε ἡ χειρότερη κι' ἡ πιὸ ἐπίμονη ἀπ' τὶς συνήθειες. Δὲν μπορεῖ νὰ βγῆ κανεὶς ἀπ' αὐτὸ τὸ βουρκωμένο βάλτο. Μπορεῖ κανεὶς νὰ στερηθῆ ὅλα τὰ θέλγητρα τῆς ζωῆς, μὰ ὄχι καὶ τὴ μονοτονία καὶ τὰ χασμουρητὰ τῆς πλήξεως. Ὁ Ρωμαῖος μπορεῖ νὰ ξεχάση τὴν Ἰουλιέττα, μὰ ὁ χωρισμένος σύζυγος δὲν ξεχνάει τὴν σύζυγό του. Οἱ πιὸ γεροὶ δεσμοὶ, εἶνε οἱ πιὸ πλαδαροί.

Ἔτσι καὶ στὶς στιγμὲς ἀκόμα ποὺ ὁ κ. Ζακελὲν ἔκανε πὼς ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ πράγματα τῆς τωρινῆς του ζωῆς, ἔλεγε ψέμματα. Ὁλ' ἡ σκέψι του ἦταν γυρισμένη πρὸς τὸ πένθιμο καὶ θλιβερὸ παρελθόν του.

Ἐκρύωνε μόνος στὸ κρεββάτι του κι' ἀποκοιμιῶταν ἄσχημα, χωρὶς νὰ καυγαδιζῆ προηγουμένως. Στὶς ὧρες τοῦ φαγητοῦ καθόταν ἄσχημα, γιατὶ ἀκριβῶς εἶχε τὴν καλὴ θέσι καὶ διάβαζε χωρὶς ἐνδιαφέρον τὴν ἐφημερίδα του, γιατὶ ἤξερε πὼς ἡ γυναῖκα του δὲν ἀνυπομονοῦσε πότε νὰ τοῦ τὴν πάρη.

* * *

Ἕνα βράδυ, ὁ κ. Ζακελὲν ξαναγυρίζοντας σπίτι του δοκίμασε μιὰ μεγάλη ἔκπληξι: Ἐπάνω στὸ τραπέζι ἦσαν δυὸ σερβίτσια, κι' ἔπειτ' ἀπὸ μιὰ στιγμὴ ἡ κ. Ζακελὲν μπῆκε στὴν τραπερία, ὅπως ἔμπαινε πρὶν χωρίσουν ἀπὸ τὴν πόρτα, ποὺ ἦταν πλάϊ στὸ τζάκι...

Κ' ἐκείνη ἐπίσης εἶχε ἀποκάμει νὰ ζῆ μακρυὰ ἀπὸ τὴ συζυγικὴ στέγη.

Κυττάχτηκαν χωρὶς νὰ προφέρουν λέξι, κι' ὕστερα κάθησαν καὶ δείπνησαν σιωπηλοί. Ἔπειτα περάσαν τὴ βραδυά τους κοντὰ στὸ τζάκι, ὅπως ἄλλοτε, χωρὶς νὰ ζητήσουν ἐξηγήσεις ὁ ἕνας ἀπ' τὸν ἄλλον, χωρὶς διαχύσεις. Περάσαν κατόπιν στὴν κρεββατοκάμαρή τους, ἐκείνη πρώτη κρατῶντας τὴ λάμπα. Κι' ἀπὸ αὐτὸ τὸ βράδυ, ξανάρχισε ἡ περασμένη τους ζωή, μὲ τὴ μονοτονία της, μὲ τὸ μῖσος μεταξύ τους, μὲ τὶς φιλονεικίες τους γιὰ τὴν καλύτερη θέσι στὸ τραπέζι ἢ γιὰ τὸ ποιός θὰ διαβάση πρῶτος τὴν ἐφημερίδα. Μιὰ ζωὴ ποῦμοιαζε μ' ἐπιστροφὴ στὸ κάτεργο.

Καὶ τὸ βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ ὁ κ. Ζακελὲν ξαναγύριζε ἀπὸ κανένα περίπατο, ἂν ἡ θυρωρὸς τοῦ δόσει καμμιὰ ἐπιστολὴ γιὰ τὴν «κυρία», τὴν παίρνει καὶ τῆς τὴν δίνει, χωρὶς νὰ τὴν διαβάση, ἂν καὶ ξέρει ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὸν ἐρασή της.

CATULLE MENDÉS

ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ! ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ!

Ὁ *«Καπετὰν Βρυκόλακας»*, τὸ μυθιστόρημα τοῦ μεγάλου Ἀγγλου συγγραφέως Μπράμ Στόουκερ τὸ ὁποῖον ἐκυκλοφόρησε εἰς ἑκατομμύρια ἀντίτυπα ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἔγινε ἀνάρπαστο. Τὸ μυθιστόρημα ποὺ ἐσημείωσε τὴν μεγαλυτέραν ἐπιτυχίαν ἐξ ὅλων τῶν μυθιστορημάτων ποὺ ἐδημοσιεύθησαν ὡς τώρα στὴν Ἑλλάδα, ἡ διεύθυνσις τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς «Οἰκογενείας», γιὰ νὰ εὐχαριστήση ὅλους τοὺς ἀναγνώστας καὶ τῶν δύο Περιοδικῶν ἀπεφάσισε νὰ τὸ προσφέρη μὲ 4 δελτία καὶ δραχμὰς 12 ἀντὶ τῶν 30 δραχμῶν ποὺ τιμᾶται.

Ὅσοι ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας προσκομίζουν τὰ δελτία των καὶ λαμβάνουν τὰς μηνιαίας ἐκδόσεις μας μποροῦν νὰ ζητοῦν ἀπὸ τὰ Πρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων καὶ ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας καὶ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» μὲ 12 δραχμάς.

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΟΛΟΙ

ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟΝ ΑΥΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 τεῦχος τοῦ «Μπουκέτου». Τὸ Γραφεῖο μας πληρώνει τὸ τεῦχος αὐτὸ — ἀρκεῖ νὰ εὑρίσκεται εἰς καλὴν ὁπωσδήποτε κατάστασιν—πρὸς 30 δραχμάς. Πληροφορίαι στὰ γραφεῖα μας.